

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 19P/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200747
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224200747.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí v Stropkove, dieťaťa rodičov D. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, zast. E. F. C., G. XXX/XX, H. a A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému, takto

rozhodol:

Maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti jeho matky D. B., nar. XX.X.XXXX, pričom právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má jeho matka.

Otec maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výchovu a výživu mal. A. B., nar. XX.X.XXXX sumou 120,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého D. B., nar. XX.X.XXXX, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozsudku v jeho výroku o vyživovacej povinnosti otca k maloletému.

Styk otca s maloletým n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaním doručenom súdu dňa 15.3.2024 podala navrhovateľka - matka mal. Vojtecha návrh na začatie konania, ktorým by súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti, pričom maloletého bude zastupovať a spravovať jeho majetok, otca zaviazá prispievať na jeho výživu sumou 120 eur mesačne a styk otca s maloletým sa neupraví. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého A. uzavreli dňa 22.10.2011 manželstvo v obci Bukovce, okres H.. Manželstvo do dnešného dňa trvá. Z manželstva sa im narodili tri deti, teda okrem maloletého ešte ďalšie dve deti, I. B., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX, ku ktorým už boli rodičovské práva a povinnosti upravené rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 6P/62/2019 zo dňa 24.09.2019. S odporcom nežijú v spoločnej domácnosti od leta minulého roka, kedy odporca opustil spoločnú domácnosť, odcestoval za prácou do Českej republiky, a od toho času ich nekontaktoval. Odporca si neplní vyživovaciu povinnosť voči deťom, nestará sa o rodinu, ani o výchovu maloletých detí. Pri hodnotení rozsahu výkonu rodičovských práv a povinností okrem vyššie uvedeného dáva do pozornosti, že starostlivosť o všetky veci týkajúce sa maloletého dieťaťa vždy zabezpečovala ona. Ako matka navrhuje, aby bol syn zverený do jej výlučnej osobnej starostlivosti. Odôvodňuje to tým, že výlučnou starostlivosťou sa zabezpečí najlepší záujem maloletého 3-ročného syna. Zároveň poukazuje na to, že otec maloletého sa zdržiava v zahraničí, kde žije so svojou priateľkou a o maloletého neprejavuje žiadny záujem. So svojim synom má ako matka vrúcny osobný vzťah a dokáže mu plnohodnotne zabezpečiť potrebnú starostlivosť. Vzhľadom na vek syna sa domnieva, že jej výlučná starostlivosť by dokázala zabezpečiť stabilné prostredie a že je v jeho najlepšom záujme, aby vyrastal pri svojej matke. K dnešnému dňu je evidovaná na úrade práce

v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Momentálne nemá žiadny príjem, poberá len prídavky na 3 deti, na každé dieťa prídavok vo výške 60,-EUR, t.j. celkovo 180,-EUR. Keďže odporca opustil spoločnú domácnosť, ostala sama s ich maloletými deťmi. Vzhľadom na to, že odporca sa o nich prestal zaujímať, nekontaktuje ich a žiadnym spôsobom finančne nepomáha, podieľa sa sama na výžive detí a na úhrade ich životných nákladov, ako aj vlastných nákladov spojených so starostlivosťou o nich a o domácnosť. Sama znáša všetky výdavky domácnosti, výdavky na bývanie, energie, telefón, hygienické potreby a potraviny. Za nájom bytu platí mesačne 50,- eur, za vodu 25,- eur a za elektrinu 60,- eur. Keďže jej celkové výdavky prevyšujú jej príjmy, je neustále odkázaná na finančnú pomoc od jej rodiny. Podľa informácií, ktoré sú jej známe, by mal odporca pracovať v Českej republike na pracovnej pozícii zvärač. Jeho zárobok by mal predstavovať 2.000,- € mesačne. Za adekvátne vzhľadom k vyššie uvedenému považuje výživné vo výške 120,-EUR s tým, že táto suma zohľadňuje nevyhnutné, potrebné a frekvenčne vynakladané výdavky (potraviny, hygienické potreby, sezónna obuv (jar-jeseň, leto, zima) sezónne ošatenie (jar-jeseň, leto, zima) a podobne). Vzhľadom na to, že spolu s odporcom nežijú, odporca nejaví o maloletého náležitý záujem, odmieta akýkoľvek kontakt s ňou a o výkone rodičovských práv a povinností sa nedohodli, navrhuje vo veci rozhodnúť súdom. Poukázala na ust. ZR.

2. Otec sa k veci písomne nevyjadril. Písomnosti súdu mu boli doručované postupom podľa § 116 CSP, keďže súdu sa nepodarilo zistiť jeho pobyt (v Registri obyvateľov má uvedenú adresu trvalého pobytu Bukovce 1 - čl. 17).

3. Na pojednávanie vo veci konané dňa 23.7.2024 sa dostavili právny zástupca matky, ktorý ospravedlnil jej neúčast', o odročenie pojednávania nežiadal a kolízna opatrovníčka; nedostavil sa otec, u ktorého sa predpokladá doručenie predvolania na pojednávanie, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania. Preto súd vec v zmysle ust. 180 CSP prejedal a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletého, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania a v spise pripojených listinných dôkazov tak ako boli oboznamované (návrhom s prílohami, správou kolízneho opatrovníka, lustráciami v Regob, v Sociálnej poisťovni, zisteniami na príslušných orgánoch – Sociálna poisťovňa, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, OR PZ Svidník, Obvodný súd Praha 7, Územná správa sociálneho zabezpečenia pre hl. mesto Praha a stredočeský kraj, Česká správa sociálneho zabezpečenia, Úrad práce ČR, obsahom SMS) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Súdu boli matkou predložené listinné dôkazy :

1/ rodný list maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX rodičom D. B., nar. XX.X.XXXX a A. B., nar. XX.X.XXXX,
2/ sobášny list rodičov maloletého, manželstvo uzavreté dňa 22.10.2011,
3/ rozsudok Okresného súdu Svidník vo veci sp. zn. 6P/62/2019 zo dňa 24.9.2019, pričom maloletí I. a E. B. boli zverené do osobnej starostlivosti ich matky D. B., pričom maloleté aj zastupuje a spravuje ich majetok, otec Vojtěch patkaň bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 90 eur mesačne pre mal. Antóniu a sumou 60 eur mesačne pre mal. E.. Styk otca s deťmi bol upravený neobmedzene. Rozsudok je právoplatný dňa 3.10.2019. Momentálne je vedené aj konanie o zmenu tohto rozsudku a to o zvýšenie výživného na mal. Antóniu a Jazmínu (zatiaľ nerozhodnutá vec).

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov zo dňa 17.4.2024 súd zistil, že dňa 16.04.2024 bolo vykonané terénne šetrenie v rodinnom prostredí maloletého. V čase šetrenia bola v domácnosti prítomná matka maloletých detí p. D. B., ktorá bola oboznámená s dôvodom vykonania terénneho šetrenia. Matka spolu s maloletými deťmi býva v 3-izbovom byte, ktorý má v podnájme. Kuchyňa je štandardne zariadená kuchynským nábytkom a všetkými potrebnými spotrebičmi. Nachádza sa tu kuchynská linka, jedálenský stôl so stoličkami, chladnička s mrazničkou, mikrovlnka, plynový sporák na plynovú bombu a barový pult s barovými stoličkami. V obývacej izbe je rohová sedacia súprava, konferenčný stolík, obývací stena, televízor a kachľová pec, ktorou sa v zime vykuruje izba. V spálni je manželská posteľ a skrine. V detskej izbe je rozťahovacia posteľ, písací stolík so stoličkou, skriňa a kachľová pec. Izba je zariadená potrebám maloletých detí. Vo vstupnej chodbe bytu je kachľová pec na vykurovanie bytu. Byt má samostatné WC a kúpeľňu, kde je vaňa a automatická práčka. Byt má prívod vody a elektriny, v čase našej návštevy bol v domácnosti poriadok. Domácnosť je udržiavaná a vkusne je zariadená. V domácnosti boli základné potraviny. Matka má vo svojej starostlivosti maloletú I.

B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá žiačkou 6. ročníka Základnej školy s materskou školou Bukovce a maloletú E. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je žiačkou 3. ročníka Základnej školy s materskou školou Bukovce. Maloletý A. je doma s matkou a od mesiaca september 2024 bude navštevovať materskú školu. Matka maloletých detí je nezamestnaná a odo dňa 25.07.2023 bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov. Dávku v hmotnej núdzi nepoberá. Príjmom do rodiny je prídavok na dieťa v sume 180 € mesačne na 3 maloleté deti. Otec maloletých detí nepravidelne platí výživné na maloleté deti I. a E., ktoré má určené rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 6P/62/2019-25 zo dňa 24.9.2019. Matke maloletých detí finančne pomáhajú jej rodičia a bratia, ktorí bývajú v tej istej bytovke. V súčasnosti matka maloletých detí má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého A. a riadne zabezpečuje starostlivosť maloletého.

7. Súd lustráciami v Regob, v Sociálnej poisťovni zisťoval pobyt otca (Bukovce 1), pričom bolo zistené, že nepoberá dávky sociálneho poistenia (čl. 17-18, čl. 43).

8. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov zo dňa 29.5.2024 bolo zistené, že otec nie je vedený v evidencii žiadateľov a príjemcov o pomoc v hmotnej núdzi, ani členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc a neposkytuje sa mu pomoc v hmotnej núdzi, ani iné štátne a sociálne dávky. Ani matka nie je v evidencii žiadateľov a príjemcov o pomoc v hmotnej núdzi a neposkytuje sa jej pomoc v hmotnej núdzi. Matka poberá prídavok na dieťa od 1.5.20212 doposiaľ a to v sume 180 eur mesačne v roku 2024.

Matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25.7.2023 a evidencia trvá.

9. Zo správy Sociálnej poisťovne, pob. Svidník zo dňa 5.6.2024 vyplýva, že rodičia nepoberajú dávku v nezamestnanosti, ani inú dávku.

10. Z potvrdenia Územnej správy sociálneho zabezpečenia pre hl. mesto Praha a stredočeský kraj zo dňa 13.6.2024 súd zistil, že otec maloletého nemal v období od 1.1.2023 do 3.6.2024 ku dňu vystavenia tohto potvrdenia vyplácané žiadne dávky nemocenského poistenia.

11. Z potvrdenia Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 3.6.2024 súd zistil, že otca neevidujú v období od 1/2024 do súčasnosti žiaden poistný vzťah u zamestnávateľa. Nepoberá tiež dôchodok.

12. Z potvrdenia Úradu práce ČR zo dňa 10.6.2024 a 10.7.2024 súd zistil, že otec nie je a nebol vedený ako uchádzač o zamestnanie v evidencii úradu. Od 01/2024 nepoberal dávky štátnej sociálnej podpory, dávku v hmotnej núdzi, dávku sociálnych služieb (príspevok na starostlivosť) a dávku osôb zdravotne postihnutých. Nebol a nie je evidovaný ako žiadateľ o dávky / príjemca dávok štátnej sociálnej podpory/ dávok pestúnskej starostlivosti.

13. Zo správy o šetrení pobytu oca vykonaného OR PZ Svidník, OO PZ Svidník zo dňa 17.6.2024 vyplýva, že otec sa na adrese nenachádza ani na adrese C. XX, je pracovne odcestovaný. Jeho otec J. B., bytom C. XX tvrdil, že syn je odcestovaný pracovne v zahraničí, pracuje ako živnostník a očakávaný jeho návrat je až niekedy v auguste.

14. Z výpisu zo Živnostenského registra Okresného úradu Stropkov súd zistil, že je v registri je vedený pod obchodným menom : A. B., IČO: 53374592, miesto podnikania 090 22 Bukovce 1, deň vzniku oprávnenia 6.10.2022, predmet podnikania – výroba a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu. Overením na Okresnom úrade Stropkov – odbor živnostenského podnikania bolo zistené, že sa jedná o otca maloletého (totožný dátum narodenia a bydliska).

15. Na pojednávaní dňa 21.5.2024 :

1/ právny zástupca matky udával, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu, pričom poukazuje na odôvodnenie návrhu. Rodina navrhovateľky žije skromným životom, pričom potrebuje od otca maloletého A. finančné prostriedky, ktoré žiadnym spôsobom aktuálne do domácnosti neprispieva. Navrhuje teda vychádzať zo štandardných potrieb domácností s dvomi maloletými deťmi, resp. s tromi, pričom poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľka má preukázateľné výdavky na domácnosť v rozsahu približne 130 €, pokiaľ ide o maloletého A., tu sa výdavky pohybujú pri strave okolo 70 eur, hygienické potreby 30 eur, ošatenie asi 30 eur, ostatné výdavky, ktoré navrhovateľka síce nešpecifikovala, ale uviedla ich ako ďalšie výdavky sú približne v rozsahu 50 eur, preto považuje návrh, ktorým žiada od

otca maloletého výživné v rozsahu 120 eur za adekvátne a to aj s poukazom na zistenia, že otec maloletého pracuje v ČR ako zvärač, poberá mzdu cca 2.000 eur mesačne. Ako vyplýva z porady medzi nimi, otec maloletého sa aj v SMS doručovaných dcére Jazmíne vyhráza navrhovateľke, aby zobrala spať návrh na zvýšenie výživného, pričom uvádza, že urobí všetko preto, aby maloletého A. „matke zobral“ (obsah SMS súd oboznámil). Manželia nie sú rozvedení, matka sa chce rozviesť. Vo vzťahu k predloženej SMS komunikácii, poukazuje na nátlak otca, na osobu navrhovateľky, ale aj jeho negatívny postoj, k plneniu si zákonnej vyživovacej povinnosti k maloletému, a navrhuje, aby aj tieto skutočnosti boli pri hodnotení skutočného stavu vecí brané do úvahy. Otec ich nekontaktuje, kontaktuje ich prostredníctvom dcéry E. na sociálnych sieťach, ale už aj tu zablokoval na FB.

2/ kolízna opatrovníčka udávala, že na súde je vedené konanie o zvýšenie výživného na staršie dve deti, o rozvode nemá vedomosť. Pripája sa k návrhu matky, aby boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletému A., matka zabezpečuje riadne osobnú starostlivosť o Vojtecha, má vytvorené všetky podmienky o starostlivosť, a okrem príjmu prídavkov na dieťa má občas príjem formou výživného na staršie deti, a takisto pomáhajú aj príbuzní, ktorí žijú v tej istej bytovej jednotke, pomáhajú aj rodičia a bratia. Možno nech sú vyžiadané informácie od českých úradov.

16. Na pojednávaní dňa 23.7.2024 :

1/ právny zástupca matky udával, že matka trvá na podanom návrhu, pokiaľ ide o konkretizáciu výdavkov o túto matku žiadal, doposiaľ špecifikáciu nekonkretizovala, uviedla len to, že z jej pohľadu ide o štandardné výdavky na stravu, ošatenie a celkové zabezpečenie maloletého, s tým že nevie špecifikovať konkrétne výdavky, avšak podľa jeho názoru je možné vychádzať aj zo skúseností súdu pokiaľ ide o výživu maloletých v obdobných veciach, keďže maloletý, ako uviedla matka, okrem štandardných výdavkov nepožaduje žiadnu špeciálnu starostlivosť v podobe napr. zdravotných výdavkov alebo špeciálnej stravy a pod., takže navrhuje, aby súd vychádzal z obvyklých súm výdavkov pri maloletých z obdobných vecí. Maloletý bude navštevovať škôlku od septembra. Prikláňa sa k predbežnému posúdeniu vecí súdom, súd správne aplikoval zákonné ustanovenia ZR, ohľadne fikcie príjmu.

2/ kolízna opatrovníčka udávala, že súhlasí s podaným návrhom. Súhlasí s výživným v sume 120 eur mesačne na maloletého.

17. Podľa § 36 ods. 1 z.č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine, ZR) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 24 cit. zák. :

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

(4) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

(5) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

(6) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

19. Podľa § 25 ods. 2 cit. zák. ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa § 62 cit. zák. :

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 63 ods. 1 cit. zák. rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.14)

22. Podľa § 65 ods.1 cit. zák. ak rodičia dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

23. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 77 ods.1 cit. zák. právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody osobitného zreteľa.

25. Po prevedenom dokazovaní súd dospel k záveru, že v danom prípade je potrebná úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému A., keďže jeho rodičia sú síce manželmi, ale spolu nežijú v jednej domácnosti a nezabezpečujú spoločne výchovu a výživu maloletého spoločne (od leta 2023 kedy otec odišiel zo spoločnej domácnosti za prácou). Výlučnú osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje jeho matka. Neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletého. Matka poskytuje maloletému adekvátnu starostlivosť a bývanie aj spolu s jeho súrodencami. Otec sa podľa tvrdenia matky o dieťa a rodinu nestará, na jeho výživu neprispieva.

Vzhľadom k uvedenému súd zhodne s návrhom kolízneho opatrovníka a matky (uvedené nebolo medzi rodičmi sporné) zveril maloletého do osobnej starostlivosti jeho matky. Súd prihliadol na citové väzby maloletého k matke, jeho vek a jeho najlepší záujem vo vzťahu k starostlivosti o neho. Je potrebné maloletému zabezpečiť pokojný, stabilný domov a výchovné prostredie pre jeho vývinové potreby, čo podľa názoru súdu matka momentálne zabezpečuje v plnej miere. Vzhľadom k tomu, že otec sa o dieťa momentálne nezaujíma, nie je známy jeho pobyt (mal by sa zdržiavať v zahraničí), súd rozhodol o tom, že právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má len matka, keďže tak sa účinnejšie a rýchlejšie zabezpečia potreby maloletého, príp. úkony v jeho mene v prípade potreby (tak ako je to stanovené rozsudkom aj voči deťom mal. Jazmína a Antónii). Vzhľadom k uvedenému, súd neupravil ani styk otca s maloletým, keďže o neho nebolo žiadané (§ 26 ods. 2 ZR). Otcovi nič nebráni, ak by bol styk s dieťaťom problematický, podať návrh na jeho úpravu.

26. Čo sa týka určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému A., súd vychádzal z deklarováných výdavkov maloletého a schopností a možností oboch rodičov zabezpečiť výživu dieťaťa.

Ako vyplynulo z podaného návrhu matka maloletého je len poberateľkou prídavku na dieťa spolu v sume 180 eur mesačne (spolu na tri maloleté deti pochádzajúce z manželstva – mal. Antónia, Jazmína a Vojtech), je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25.7.2023 (t.j. po ukončení rodičovskej dovolenky s mal. Vojtechom). Dávku v hmotnej núdzi nepoberá, ani dávky sociálneho poistenia. Vyživovacia povinnosť je určená k mal. Antónii v sume 90 eur mesačne a mal. Jazmíne v sume 60 eur mesačne. Podľa tvrdení matky, otec na deti a domácnosť neprispieva, od odchodu z domácnosti ich nekontaktuje (len cez mal. E., aj tú si však zablokoval). Matka sama za pomoci rodiny znáša náklady na domácnosť aj maloletých. Jej mesačné výdaje sú : nájom 50 eur, voda 25 eur, elektrina 60 eur,

spolu 135 eur. Ďalej sú to výdaje na potraviny, hygienu, telefón, ošatenie a obuv a pod.. Mal. Vojtech má základné mesačné výdaje : cca 70 eur strava, hygienické potreby 30 eur, ošatenie 30 eur, ďalšie nevyhnutné výdaje pre dieťa cca 50 eur. Od septembra nastupuje do materskej škôlky, s čím bude mať matka ďalšie náklady. Dieťa nevyžaduje špeciálnu lekársku starostlivosť. Má za to, že za zisteného stavu suma 120 eur mesačne je adekvátna suma výživného pre maloletého. Poukazuje na to, že otec má pracovať ako zvärač s príjmom cca 2.000 eur mesačne. Prostredníctvom SMS mal otec matke hroziť, že jej zoberie mal. A..

Ako bolo zistené, otec vykonáva podnikateľskú činnosť ako živnostník, podľa dostupných zistení v zahraničí (vid' bod 14, 13, tvrdenia matky). Nepoberá dávky v hmotnej núdzi, ani iné štátne sociálne dávky, či dávky sociálneho poistenia, tiež nepoberá žiadne štátne sociálne, či iné dávky a dôchodok v Českej republike. Nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie ani na Slovensku ani v Českej republike. Tiež nebol zistený žiaden zamestnávateľ otca v Českej republike. Na výzvy súdu otec nereagoval, svoje pomery nepreukázal, zásielky súdu si na známej adrese nepreberal. Preto súd poukazuje na schopnosti a možnosti otca dosahovať príjem, keďže neboli zistené žiadne obmedzenia k výkonu pracovnej či podnikateľskej činnosti na jeho strane. Je nepochybné, že otec ako muž v produktívnom veku má nepochybne oveľa širšie možnosti na dosahovanie príjmu, ako matka s tromi maloletými deťmi. Jedná sa o tzv. potencialitu príjmu vyplývajúcu z ust. § 62 ods. 2 ZR.

Zároveň súd poukazuje na ust. § 63 ods. 1 ZR a teda, že otec vykonávajúci podnikateľskú činnosť je povinný súdu preukázať svoje príjmy, čo v konaní neučinil, a teda sú vychádzal z jeho predpokladaného príjmu vo výške dvadsaťnásobku sumy životného minima (tj. od 1.7.2024 v sume 273,99 eur x 20). Súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 ZR a to že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, čo v tomto prípade trvá, keďže dieťa je maloleté (nar. v roku 2020). Vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia, teda aj matka maloletého, ale je nevyhnutné, aby sa na výchove a výžive dieťaťa prostredníctvom vyživovacej povinnosti podieľal aj jeho otec. Tým, že otec momentálne dobrovoľne neprispieva na výživu dieťaťa, nezabezpečuje jeho starostlivosť a výchovu, nezaujíma sa dieťa tak, ako sa od rodiča očakáva, je potrebné to premietnuť do výšky výživného. Matka si plní vyživovaciu povinnosť k maloletému už len tým, že zabezpečuje výlučnú osobnú starostlivosť o maloletého, poskytuje mu domov a všetky nevyhnutné potreby. Samozrejme preto v tomto súd s poukazom na ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine prihliadol aj na momentálnu výlučnú osobnú starostlivosť matky o maloletého aj jeho ďalších súrodencov. Výška výživného pre dieťa sa odvíja od schopností a možností ich rodičov, ako aj to, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča, pričom má súd zato, že zárobkovo možnosti a schopnosti otca umožňujú dieťaťu sa na nej podieľať a určiť výživné v stanovenej výške (§ 62 ods. 2 ZR). Preto je súd názoru, že stanovená výška výživného je plne v súlade so zistenými skutočnosťami a v žiadnom prípade neohrozí život otca maloletého – živnostníka pracujúceho v zahraničí. Takto určené výživné zodpovedá zákonným kritériám pre určenie rozsahu výživného, prihliadajúc na všetky dôležité okolnosti pre jeho určenie. Výživné pre dieťa je tiež prednostnou pohľadávkou a má prednosť pred neodôvodnenými výdavkami jeho rodičov.

S poukazom na uvedené je súd názoru, že primeranou nevyhnutnou mierou výšky výživného na maloletého A. je suma 120 eur mesačne, tak ako žiadala matka v návrhu, pričom počiatok vyživovacej povinnosti súd stanovil na deň vykonateľnosti tohto rozsudku, keďže tento je v tomto výroku predbežne vykonateľný dňom jeho doručenia (aj keď ho žiadala priznať počnúc právoplatnosťou rozsudku, v tomto súd preto prekročil jej návrh s poukazom na ust. § 40 CMP.

27. S ohľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, lebo sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolať urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.